

НАУКОЄМНІСТЬ — НЕОБХІДНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Концепція науково-технологічного та інноваційного розвитку освіти передбачає нові підходи до процесу навчання у ВНЗ України.

Підготовка фахівців у ВНЗ України, виходячи з сучасних проблем і перспектив подальшого розвитку є актуальним і важливим процесом для реформування юридичної освіти і науки нашої держави. Стрімкий темп та інтеграція сучасного життя, процеси глобалізації, вимагають глибоких знань, ерудиції, аналітичного складу мислення, вміння прогнозувати події, постійного зростання професіоналізму. Дана обставина змушує шукати нові підходи для підготовки майбутніх фахівців, потребує високого рівня наукового забезпечення навчального процесу та постійного його вдосконалення.

Отже, актуальним і важливим процесом для реформування освіти і науки є підготовка фахівців з різних спеціальностей у ВНЗ України на основі принципу наукоємності.

У його основі мають бути сучасні наукові досягнення, а також наукова стратегія безперервного отримання студентами та науково-педагогічними працівниками необхідних знань з різних джерел. На даний час для цього є широкий арсенал можливостей, враховуючи окрім бібліотечних фондів, також доступ до електронних носіїв у мережі Інтернет. Отриманні знання дають можливість створювати інтелектуальний капітал, як кожного студента, науково-педагогічного працівника, так і ВНЗ у цілому, що поступово створює його імідж у рейтинг серед інших ВНЗ, а його випускники так само як і науково-педагогічні працівники користуються попитом серед роботодавців і є конкурентоспроможними на ринку праці.

Державний вищий навчальний заклад Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, як провідний в Україні вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, робить вагомий внесок у створення ефективної системи підготовки фахівців, яка відповідає сучасним потребам суспільства, про що свідчить високий рейтинг серед лідерів вищої школи, складений з урахуванням оцінок кращих роботодавців. Такі здобутки стали можливими за рахунок саме пріоритету принципу наукоємності.

Перш за все даний принцип проявляється у навчальному процесі під час проведення занять, що сприяє зацікавленості студентів у предметі вивчення і навчанні в цілому, формує в них націленість на отримання необхідних знань, мобільність, динамізм, вміння активно діяти в умовах, що постійно змінюються та швидко на них реагувати, а також самостійність в прийнятті правильних рішень і відповідальність за прийняті рішення.

Для того щоб науково-педагогічні працівники мали можливість наповнювати заняття науковим змістом, необхідно, щоб вони мали необхідну кваліфікацію, напрацювання різноманітних навичок практичної діяльності, вміли правильно організувати свій час, як готуючись до занять, так і під час їх проведення, постійно працювали над самовдосконаленням і подальшим професійним зростанням.

Отже, наукоємність, як необхідна складова навчального процесу сприяє безперервному навчанню, що є гаслом Болонського процесу: «Освіта упродовж всього життя».

Наукоємність визначає стратегічно новий підхід у навчальному процесі ВНЗ — від викладання навчальних дисциплін до освоєння наук, що є, безперечно, набагато складніше і вимагає як від студентів, так і науково-педагогічних працівників максимальної віддачі у наукових вишукуваннях. Даний напрям розвитку вищої освіти в Україні визначатиме її майбутнє на шляху інтеграції в Європейську та світову спільноту і надасть можливість продемонструвати світу сучасні досягнення в навчальному процесі.

Марушко О. І., асистент
кафедри конституційного та адміністративного права

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Бурхливий розвиток технологій ставить нові завдання перед суспільством, більшу частину яких на даний момент важко ідентифікувати. Спрогнозувати в якому секторі економіки станеться

вивільнення трудових ресурсів стає дедалі важче, але зрозуміло що питома вага ручної праці буде дедалі зменшуватись.

В таких умовах країнам легше залучити освічені та перспективні кадри з інших країн, не витрачаючи кошти на виховання своїх власних громадян, більш того приймаюча країна може здійснювати селекцію майбутніх громадян та/або працівників-мігрантів. Це в свою чергу наносить значну шкоду менш «розвиненим» країнам, що відбувалось і відбувається в Україні.

Тому основним напрямком роботи повинно бути визначено виявлення і дослідження недоліків «західних» моделей — США та ЄС. Також треба обмежити працівників і студентів у розповсюдженні міфів про краще суспільство у відповідних країнах. Дане обмеження повинно полягати у тому, що в першу чергу повинні визначатись недоліки і тільки потім можливе наведення прикладів вдалих рішень чи результатів на фоні негативних явищ у певній «розвиненій» країні.

Наступним напрямком слід визначити обов'язковою практичну складову навчання, яка повинна полягати у отриманні прибутку чи соціального ефекту. Ідеальним результатом слід вважати створення робочих місць самими студентами для себе під керівництвом викладачів. Тобто вимоги суспільства до ВНЗ щодо працевлаштування по закінченню навчання повинні починати задовольнятися у межах навчального процесу. Мінімальним результатом слід вважати досягнення і розуміння студентами всіх процесів, які відбуваються у ВНЗ шляхом залучення студентів до роботи у різноманітних підрозділах ВНЗ.

Судова та адміністративна практика свідчить про те, що більшість «бізнес» структур порушує не тільки законодавство країн здійснення підприємницької діяльності, але й загально визнані людські цінності. З огляду на визначене не може бути пріоритетним підготовка спеціалістів для компаній, які походять з інших країн чи контролюють істотний сегмент ринку. Останнім часом більшість підприємців намагається застосовувати поняття соціальної відповідальності і здійснювати бізнес відповідально, що свідчить про розповсюдженість безвідповідального здійснення підприємницької діяльності, а соціальна відповідальність використовується як гасло для просування певної компанії чи товару.

Істотним повинно стати застосування і тлумачення офіційно проголошених цінностей в Україні під час навчання. Така діяльність повинна розвиватись і постійно вдосконалюватись, як протипага пропаганді деградації Українського народу, приниженню української держави та потуранню еміграції громадян України. Повинна виховуватись повага до цих цінностей через постійне застосування їх у навчальному процесі і в межах ВНЗ.

Урізноманітнення навчального процесу також повинно визначатись основним напрямком, але не звужуватись до урізноманітнення викладання певної дисципліни, це питання повинно вирішуватись ширше. По-перше, кожного року повинно здійснюватись забезпечення кафедр зразками новітнього обладнання, що забезпечить можливість ознайомлення персоналу та студентів з новітніми технологіями. По-друге, вибіркові предмети повинні надавати можливість студентам зрозуміти якомога більше сфер суспільного життя і це повинно здійснюватись через надання широкого вибору дисциплін, а не обмежуватись вибором з кількох. По-третє, залучення студентів до роботи у підрозділах ВНЗ та до створення нових підрозділів ВНЗ.

*Матвієнко Ю.О., асистент
кафедри педагогіки та психології*

САМОКОНТРОЛЬ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ЯК СКЛADOVA КОНТРОЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ВИКЛАДАЧА

Потяг до саморозвитку, самореалізації є показником зрілої високорозвиненої особистості. Процес удосконалення самого себе, реалізації своїх можливостей, творчого потенціалу, передбачає розвиненість суб'єктивних засобів, серед яких важливе місце займає самоконтроль людини.

У ході навчання у ВНЗ студенти повинні не тільки свідомо засвоїти наукові знання, але й оволодіти уміннями і методами їх самостійного придбання і творчого застосування на практиці.

Якісне перетворення системи підготовки спеціалістів у сучасній вищій школі націлене на перехід від екстенсивно-інформаційного до інтенсивно-фундаментального навчання при суттєвій активізації свідомої пізнавальної діяльності самоуправління студентів. При цьому в основі освітнього процесу покладене усвідомлення кожним студентом мети вивчення навчального матеріалу, форм і методів своєї навчальної діяльності, умов контролю успішності процесу навчання і звітності про його результати, помітно збільшується ступінь самостійнос-